

Ny rapport: Behov for gennemgribende reformer i international idræt

Foto: Thomas Søndergaard
25.10.2015

Af [redaktionen](#)

Ikke kun FIFA behøver en hovedrengøring. De fleste internationale idrætsforbund lever ikke op til grundlæggende standarder for demokrati, åbenhed og ansvarlig ledelse. Rapporten 'Sport Governance Observer 2015' dokumenterer store mangler i internationale idrætsorganisationer.

Trods verdensomspændende krav om mindre korrupsion og bedre ledelse lever de færreste internationale idrætsorganisationer op til grundlæggende standarder for demokrati, åbenhed og ansvarlighed.

Selv om idrættens organisationer i teorien er demokratisk opbyggede organisationer – fra den lille forening til det internationale forbund – ser virkeligheden anderledes ud. Udøvere, lokale klubledere og andre af sportens centrale interessenter bliver ofte holdt effektivt uden for indflydelse i et centraliseret system, hvis internationale ledere i mange tilfælde kan forblive på posterne, så længe de ønsker det.

Uden for offentlighedens synsvidde har toplederne således frie hænder til at styre deres idræts økonomiske, politiske og kulturelle værdier uden at stå til regnskab for nogen effektiv intern eller ekstern kontrol og uden at skulle tage hensyn til sportens egne interesser. Denne virkelighed udfordrer legitimiteten i de internationale idrætsforbunds globale monopol på regulering af idrætten.

Dette er nogle af de konklusioner, man kan udlede af den første store analyse af ledelses- og forvaltningsstrukturerne i de 35 internationale idrætsforbund, der er medlem af den 'olympiske familie' – dvs. forbund, der organiserer idrætsgrene på det olympiske program. Analysen kan læses i rapporten 'Sports Governance Observer 2015', der bliver offentliggjort i Aarhus ved åbningen af den niende Play the Game-konference søndag den 25. oktober.

Rapporten, der er skrevet Arnout Geeraert fra universitetet i Leuven, Belgien måler forbundene på fire hovedparametre: Åbenhed, demokratiske processer, interne kontrolmekanismer og solidaritet. Det sker med brug af analyseredskabet Sports Governance Observer, som er udviklet i samarbejde

mellem eksperter fra seks europæiske universiteter samt 'the European Journalism Centre' (se boksen).

Behov for strukturelle reformer

Undersøgelsen viser bl.a., at de færreste forbund har regler om, hvor længe de valgte ledere må sidde på deres poster, at kun få forbund giver offentligheden adgang til regnskaber og årsrapporter, at de ikke laver egnethedsvurderinger af deres ledere, ikke oplyser om vederlag og honorarer og ikke har effektive kontrolorganer i form af uafhængige etiske komitéer eller revisionsudvalg. Selv om alle 35 undersøgte forbund tilhører kredsen af idrætsgrene, som er repræsenteret ved OL, synes IOC's egne principper for god ledelse, 'the Basic Universal Principles of Good Governance of the Olympic and Sports Movement' altså ikke at have sat store aftryk i ledelseskulturen inden for 'den olympiske familie' seks år efter deres vedtagelse på IOC's kongres i København.

"Rapporten dokumenterer over en bred front, at ikke kun FIFA, men international idræt som sådan må gennemføre strukturelle reformer for at kunne præstere det troværdige lederskab, som vi alle forventer af disse idrætsorganisationer, fordi de er globale monopoler og selv hævder at repræsentere nogle vigtige, universelle værdier," siger Jens Sejer Andersen, der er international chef i Play the Game.

Bl.a. viser rapporten at:

- Kun fire forbund (11 pct.) har komitéer, der nominerer kandidater ud fra en vurdering af deres faglige og personlige integritet. Kun ét forbund kræver, at kandidater, der ønsker valg, stiller med et valgprogram.
- Et mindretal på 12 forbund (35 pct.) offentliggør eksternt reviderede årsregnskaber på deres hjemmesider. Og kun seks forbund (17 pct.) offentliggør årsrapporter på deres hjemmesider, der indeholder oplysninger om økonomi, sponsorindtægter og events.
- Ingen af forbundene offentliggør oplysninger om honorarer og vederlag, herunder eventuelle diæter og bonusser, til deres bestyrelsesmedlemmer og andre centrale ledere.
- Kun et mindretal på seks forbund (17 pct.) har klare regler om interessekonflikter. Syv forbund (20 pct.) har slet ingen regler på området.
- I ingen af forbundene udvælges kandidater til større idrætsevents gennem en åbne og objektiv proces, hvor buddene vurderes uafhængigt ud fra på forhånd fastsatte kriterier.
- 12 forbund (34 pct.) har ingen etisk komité, og i blot fem forbund (14 pct.) er den etiske komité uafhængig af forbundets ledelse og kan tage sager op på eget initiativ.

- I blot 23 forbund (66 pct.) afholdes der valg efter klare og objektive procedurer med hemmelig afstemning.
- Kun 11 forbund (31 pct.) har opstillet begrænsninger for, hvor længe de valgte ledere kan sidde.

Forbund får beskeden score

De 35 forbund dækker over forbund af vidt forskellig størrelse og med meget forskellige opgaver, og man kan derfor ikke forvente, at alle vil kunne leve lige godt op til de kriterier for god forvaltning og ledelse, som undersøgelsen opstiller.

Men undersøgelsen dokumenterer, at forbundene generelt scorer lavt eller middelmådigt på de 36 indikatorer, som er opstillet i rapporten. Samlet set scorer forbundene i gennemsnit blot 45 pct. af de mulige point (se tabel).

Samlet SGO-indeks og SGO-score for alle 35 forbund

Dimension	SGO score (på skala fra 1-5)	SGO Index
Åbenhed	2.99	49.6 %
Demokratiske processer	2.81	45.2 %
Interne kontrolmekanismer	2.68	42.0 %
Solidaritet	2.79	44.9 %
I alt		45.4 %

Blandt de bedst scorende forbund finder man det internationale rideforbund, FEI, som opnår 76 pct., og FIFA, der scorer 68 pct. Begge forbund har på det seneste gennemgået en række reformer.

”FEI’s score er ganske imponerende og afspejler, at forbundet for nylig har taget en række vigtige skridt i retning af bedre ledelse og forvaltning,” siger Arnout Geeraert, der er forfatter til rapporten.

”Hvad angår FIFA, afspejler scoren, at organisationen har taget nogle vigtige skridt i de seneste år, men FIFA er langt fra det niveau, man må forvente. En score på 68 pct. er ikke noget at prale af, når man tager højde for FIFA’s størrelse og økonomiske styrke – for ikke at tale om organisationens lange korruptionshistorie blandt forbundets ledere. Man skal også huske på, at vi kun måler på grundlæggende kriterier for god ledelse og forvaltning,” tilføjer Arnout Geeraert.

Rapporten nævner konkrete eksempler på korruption og dårlig ledelse i bl.a. fodbold, volleyball, håndbold, vægtløftning og andre idrætsgrene. Men frem for alt giver den indsigt i de strukturer, som giver grobund for korruption og dårlig ledelse, understreger Jens Sejer Andersen.

”Ingen målestok for god ledelse kan her og nu forhindre folk, der er fast besluttede på at stjæle og manipulere, fra at gøre det. Men gode ledelses- og forvaltningsstrukturer er nødvendige, hvis ærlige idrætsledere skal kunne inddæmme korruptionen og levere i forhold til de målsætninger, som organisationen har,” siger han.

”Vores mål har været at gøre rapporten bag ‘Sports Governance Observer’ så kritisk, at den vil fungere som et ‘wake-up-call’, men også så konstruktiv, at den kan blive en nyttig praktisk guide for forbundene. Det handler ikke kun om at undgå korruption, men også om at udvikle idrætsforbundene, så de er rustet til at agere i en idrætsverden under hastig forandring.”